

Mahsū,
gawā ūanemot:
du — 2 rub. 20 sap.
gadu — 1 " 20 "
4 gadu " 60 "

---

adreſes vahrmatau
amalsū 10 sap.

Fatmeechuu Ami'es

Mahsa,
pastu pefnūhtot:
bu — 8 rub. — sap.
gadu — 1 " 60 "
4 gadu — 90 "

---

iemem 4 rub. 50 sap.
30 sap., 1 rub. 20 sap.

Redakcija un ekspedīcija:
Jelgava, Rāngihētu iela N° 14.

No 1. oktobra lihds gada beigām
„Latweeshu Awiess” malsā: ar viesuhtischanu pa pastu 90
lap, Jelgavā elspedīzijā waj issdalomas weetās fanemot —
60 kap. Apstellejumus laipni luhibsam isdarit pee laika.

Efficiency.

No fara-laufa.

Leela zihna Mandschurijā.

Leelā, kahdu nedelu turpinajusēs kauja ūwās galwenās
dalās beigusēs. Daudzmas sihaklu pahrskatu par to, protams,
tilai waram zeret dabut pehz wairak nedelām, tomehr par kau-
jas isnehkumu galwenās wilzeenās wairs neatleek nefahdu
schaubu. Vafneegsim sche wišpirms pehz „Rus. Wed.“
pahrskatu par kaujas gaitu lihds 2. oktobrim. 4. oktobri
„Rus. Wed.“ tā raksta: „30. sept. beidsās peežu deenu ilgā
kauja pee Jantajas un Jantajas ogļu raktuwēm, muhsu
armija lehni atlāhpās us Mukdenu un gen. Eiropatlina schogad
jau pa fesio kahrtu isdarītais usbrukuma kara-gahjeens heidsees,
kā agrakee, ar atlāhpāschanos. Tā beigusēs operācija, kas
fahlumā solija tik dauds, un, kā rahdās, nodomata wehl preelsch
Laojanas kaujas. Tatschū kauja wehl nav beigusēs, bet
wehl ar jo leelaku sparu turpinajās 1. un 2. oktobri,
bet schai sadurfsmei bij pavīsam zitabs rakturs: kauja nori-
finājas jau Hunho upes tuwumā, kur marshals Ojama, at-
sitis gen. Eiropatlina usbrukumu, pats zentās pahrlkuht ar
haweeem spēhkeem pār Hunho upi, lai eenemtu Mukdenu. Ge-
nerala Eiropatlina usdewums wairs nebū tas, apeet Japanus
un aissweest tos aiz dīselszēla, bet tikai paturet posīzijas pee
Schache upes, kuras nobroshinaja Kreewu spēhkeem
atpakał pahreeschanu pār Hunho upi un tāhakko atpakał doschā-
nos us Mukdenu un Cjelinu. Schi kauja tīla eewadita ar 30.
sept. us deenwideem no Schache upes notikuscho kauju, kad ge-
nerali Oku un Nodsu, pehz Kreewu awishu wahrdeem, zihni-
juschees teescham ar retu energiju. Kreewu pulsi wakara pusē
gen. Bilberlinga wadibā mineitā deenā eenehma posīzijas mer-
stes peezaš us deenwideem no Schache upes, kamehr galejais kreis-
fais spahrs tāhweja wehl pee Schiliches, bet galejais labais
spahrs, eepreelschējā nakti no Japaneem salauts, aikahpās jau
pahri Schache upei pee Kuanlinpu. 30. sept. Nodsu armijas
kreifais spahrs un Oku armijas labais spahrs pehkschāi us-
bruka 9. lahi, diwīzijas pirmā brigāde (gen. Rjabinlinam) un
to salahwušchi, išnīhžinaja 9. art. brigādes dalu, panemot
24 leelqabalus.

Liktahl minetais Kreewu laikrafsis. Turymaka laujas gaita norisinausfes preeksch Kreeweem dauds labwehligali,

weetam pat ar eevehrojameem panahkumeem. Ta generalis Sacharows telegrafē generalshtabam 3. oktobri pehz pufnatis: „2. oktobri pehz pufdeenas Japoni wisstraujali zhnijads pret muhsu armijas labo spahrnu. Muhsu mehginajumi, do tees us preeskhu un eenemt Linschinpu zeematu palika beselniem. Zentram Japoni neusstrukta, tikai apfchaudijsa ar leelgabaleem. Wispahrigi deena bij samehrā weegla. Muhsu saudzumi schodeen, zil wehrojams, now leeli.“

3. oktobra wakārā gen. Sacharows telegrafē:
„Nakši us 3. oktobri Japani usbruka diweem muhsu zentra
pulkeem lažda kalnaja muldā (us seemeš-austrumeem no Nan
tschintas) un peespeeda pulsus atkahptees pahri Schache upei,
kas turpat tek tuwumā. Pabalstiti ar reserwes pulkeem, vež
ilgakas artilerijas uguns, muhsejee sturmeja mineto kalnu muldu.
Vežz nilnas ščitiku zihnas muhsejee eeguwa winu un tahlu
dsinās Japaneem pakāl. Armijā notika dījhwa artilerijas
lauja. Vežz pusdeenas Japani batarejas apschahwa muhsu
armiju ar garenissku uawni.

5. oktobri pulsst. 8 no rihta gen. Sacharows telegrafē:
Nalts us 4. oktobri pagahja meerigi. (Tad telegraama at-
stāhsta wakarejo salnu muldas sturmefchanu, par ko sirots jau ce-
preefschejā telegramā.) Sturmefchana beigusees tilai no rihta
(4. oft.) un muhsejēe diwi werstes waijajuschi Japanus, teem
dsihdamees pakat. 4. oktobri Japani loti duhschigi turejuschees
prelim, peenehmuschi schitku kauju, bet loti dauds nodurti. Ja-
panu transfcheinās muhsejēe kaujās eeguwuschi 11 lelgabalus
un 1 loschswedi. Muhsu salhati turejuschees loti braschi,
saudejumi wehl nesnami. Pailaban pulsst. 8 no rihta noteel
reta apschaudischna ar lelgabaleem. Kara-spehla nogurums
loti leels, bet gars braschi.

Ka zihna pee salnaja ar kolu bijusi reti sihwa, wehsta ari lahdzita 5. oktobr peenahkusi general Sacharowa telegrama:

Pehz peenahkufchām siaām Japāni nakti us 4. oktobri is-darijuſchi usbrukumus us muhſu labo ſpahrnu. Schee usbrukumi ir wiſi atiſſti. Deenā mehs eenehmām Schalandſiju pe-Schache upes, austrumōs no Schahepu. Genaidneels apſchau-dija ſcheit atnemtās poſižijas, bet nepahrgahja usbrukumā. Up „Kalnaja ar kolu”, kuru tagad ſauz par Putilowa kalnu, tilks ſchowafar un nahkoſchā nakti apbediti krituſchee, pee ſam Ja-paneem tilks parahdits militariſks godinajums. Us kalnaja wi-fur redſamas breefmigas bajonetu zīhnas ſelas. Muhſu ofi-zeeri, kuri lareiwiſeem pa preelfchu drahſas Jopānu poſižiūas, tikufchī nodurti un no abu eenaidneku eerotſcheem redſams, ka-te notikuſi breefmiga zīhaa wiham pret wihrū.

Sihlakas finas par faburkmi pee s̄hi kalmaja kneeds ar sekojchā telegrama no Kuanshanas 5. oktobrī: Pehz astonu deenu sihwas zīhnas Japanu suhgalwiba lausta ar „Pakalna ofoku“ eeneemschanu, kuru par godu dalibas nehmejam komanddeeram nosauza par „Putilowa pakalnu“. Muhsu karaspēhks ahtri sahla usbrukt un pehz tam, kad bija eenehmis wiſu Schaches upes kreiso lāstu, ar panahkumeem gahja us deenwidus pusi. Bes lihku blākeem un eewainoteem eenaidneeks posizijā atstahja 6 lauku- un 5 kalmu-leelgabalus, weenu maschinu flinti un dauds eerotšu, patronu un munizijs. Leelgabalu uswarešhanas gods peeder slawenajam Austrum-Sibirijas strehlineku pulkam. Ar nakti usbrukumu 19. pulks eenehma baterijas, ka mehr us pašča pakalna notika sīrdiga zīhna par 36. pulka eksistenzi. Lehni, bet droši strehlineki eenehma Japanu ūkanstis, nesbami pee tam gruhtus upurus, bet eenaidneekam padaridami gruhtus sauđejumus, kurešč us Putilowa pakalna ween atstahja 1500 nogalinatus wihrus. Pa wiſu laiku us ūkanstim notika sīrdiga bajonetu zīhna. Dauds Japani iſlikās par mironeem un peepeschi eefahla schaut, lihds winus muhsu us preefschu ejoschks kara s̄vehks nogalinaja. Japanu iſrahbita sīrdiba ir apbrihnofama.

Leelo kauju raksturo ari wehl sekoščas „Rusl. Slovo“ spezialtelegramas (no Mūkdenas 3. oktobrī): „Muhu armijas valara daļā stahwolkis mas grosījēs. Zentrs peepatura ūgas posīzijas. Austruma armijas daļa, išpildot ūsu ūvarīgo uzbewumu — eenaibneeka apeešchanu — fastapa zēlā nepaherwahramus kawekus. Ne daschi atkewischi vanahkumi, ne tihri pahokaina kara - spehka duhščiba nespēhja wairs isschķirošchi leetu greest us labo pusī. Kara-spehks zentās eenemt ar netizameem spehkeem ūmarigalos kalnajus, bet tā ka nebū artilerijas un nespēhjot ušwilkt tur ūelgabu..., tas bij pēspeests atlakptees, jo tos zapšaudija Japanu tur jau eepreelsch nogahdati kalnu ūelgabali. Wiss angabals neween bij gruhti pahrejams, bet ari nepahīstams. Wispahrigais kara-usbrukuma gahjeens jauskata par neisbewuschos, Japanu labā ūpahrna apeešchana nenobeigta. — Pār Mūkdenas staciju gahjuschi wismas 23,000 eewainotu, bet ir ari wehl zijs zijsch — taisni us Dzelinu.“ —

„Rusj.“ telegrafē no Mukdenas 1. okt. ihpašchi par žih-nām peē Endoniulas zeemata eenemſchanas: „Wakar muhſu uſ-

gewums (zentra armijas) bij, eenkmt atpakał Endoniulas zeematu un kahdu tuweju lalnaju. Japani apschaudija usbruzejus no visām batarejām, nepeelaishot tos nemajš ūlanstu turumā. No apschām rotām valīka tikai pa 12—15 zilwelū; ofizeeri tika apschauti, rotas komandeja unterofizeeri un saldati. Bija traizisti brihschi. Atgreeschās no laujas ofizeeris ar lauju salbatu, gandrihs wisi eewainoti. „Rā Juhs eedroschinajatees at-taht fawejus?” usbruka generalis. „N̄i weetas ejat atpakał veē fawa pulka.” — „Wirsch sche ir, juhſu efselenze,” atbilb ofizeers. „Ko, te wisi?” — ar schaifmām prāsa generalis, katidamees us maso laujinu pa leelai hakai eewainotu salbatu. „Wifs, kas wehl valīka,” — kļuji atbild ofizeeris, bet ofinis uhzās tam pār waigu. Wirsch eewainots galvā. Dauds varonigu wahrdū no jauna eeraftami muhſu armijas wehsturē. Dauds waronigu dīshwibū nāhve aīsnēša schīns laujas deendās. Visaugstakā atsinība jāsala schīni laujā Japānu artillerijai. Wisi attahlumi bij us ūlkako ismehrīt un eedaliti, muhſu kārspehka dākas, kas usbruka, tika faschautas teescham daschās minutēs. Japāni leetoja pret mums (t. i. weenigi zentra armiju) ap 200 leelgabalu.”

Ari Japani no fawas puses apstiprina, fa Kreewi eeneh-nuschi Putilowa kalnu jeb falnoju ar folu, pee lam tee farou audeeto leelqabalu kaitu sibod us 14.

Par Japanu armijas kreisā (Oki armija) spahēnā notiku-
chām kaujām sīno no Tokijas: „No Oki galvenās nomeitnes
2. oktobrī sīno, ka Japani pēc 4 stundu līgas zīhnas un wa-
ak pretušķrumu atsīšanas no Kreisās Jūras, eicēhmušchi
zamutunas zeematu un diņi trihs iauvejs u cematus. (Zamutunas
eemats atrodās werstes 2—3 us deenīnid-wakareem no Schas-
hepu). Artilerijas kauja ehot turpinājusies beenu un nakti un
vijsi weena no wišniņalām kaujām ūchini lāda. Japani us-
nob ūwās telegramas Kreewu ūaudējumus līhoj 2. oktobrim
Kreewu austriku armijā us 20,000, starp teem līhds 1. oktob.
rituschi 8550 wiħru. Peeskaitot ūaudējumus weħl pēhdejās
eemās, „Duna-Zeit.“ usnob ūchos ūskaitlus starp 25—60,000
wiħru.

Tatshu neskatootees us scheem saudejumeem, Kreewi, la no telegramm redsams, 3. oktober ussahluschi otkal wispahrigu sibrukumu un mismas aptureiuschi Xapanu doschanos us preefchuu.

6. oktobri generaladjutants Ekuopatkins telegrafē Wina Kei-
ara Majestatei: „Nakti us 5. oktobri Japāni puhlejās usbrukt
reefshpuleem pee Putilowa kalnoja, bet taisfū tee tila at-
isti. Bitu nelahdu siuru par kara sadurfmēm lihds pulksin. 10
nāv peenahzis. Wīsās posīzijās meerigi. Wīsu nakti lija
eetus. Zeli kumuschi mulsu sīstāti.”

Par eewehrojameem Kreewu eerotschu panahkumeem siro
t fewischli sekofcha telegramma is Harbinas: Nakti us 4. oktobri
nuhsejee ussahka usbrukumu. Lihds pulkt. 9 no rihta Japani
irbidi turejäs, atkahpdamees sahdschäas. Tatschu wini tika is-
sähti is 6 sahdschäm ahrä, pee kam mehs eeguwäm 8 leel-
gabalus. Wehlak Japani apstahjäs lahdä stiprä posisijä,
et tika pehz 2 stundäm ar sturmi isäsihti, pee kam muhsu ro-
äs frita 16 leeslagabali um 8 loschimedees.

E Gewehrojot wifas lihds 7. oktobrim no ūka=lauka peenahusjhās telegramas, „Dāna-Zeit.“ ļneids par armiju azumirīligo iahwoqli ūchdu weegli aptweramu vahrkatu;

1) Kreewu armijas kreifais spahrns (aistr. arm.), kas ihnas pret Ekuoli armiju, peespeests atkahptees un eet, spreechot pehz Japanu ofizieleem suojuumeem, pa dalai var Schahes uipes augfchgalu, pa dalai wairak us seemekeem, us Fuschunu

2) Kreewu zentra armija, kas niñajās laujās lihds
3. oktobrim tika atspeesta atpakał us Schache upes seemelkrastu,
pehzigā usbrukumā atdīnuši Japanus us Schache upes deen-
vidus krastu atpakał un tur eemantojuši kahdu īvarigu posis-
iju — Putilowa kalnu (kalnaja mulda ar loku). Sche ar to
ihha aprimuši. Pehz pehdejām Kreewu ofizialām finam Ja-
ani pulzina leelus spēhkus pret Kreewu zentra armiju un
atmājās laujū sešakļi no jauna.

3) Kreewu armijas labais spahrns (val. pušē) 2. un
3. oktobri ussahžis usbrukumu pret Japaneem, bet lihdī schim
es eewehrojamakeem panahkumeem. Va leelakai da kai Schache
ve ir wehl yak robeschu starv abu pretineelu armijām.

Japanu armija teik apdraudeta no mugurpušes.
No Tokijas 3. (16.) oktobrī finis „Kreemu tel. agentura”
ēdz Reutera: „Rāksts reserwes korpusā, generala Linewitscha
adibā, išdarījis apeeschani, no deenwidus austriumeem do-
ls pret Rāojanu un apdraud Japanu atkāpyschandas lih-
iju. Generalis Mischtschenko aizodās Linewitscha armijas
abā ķeprīnā.”

